

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

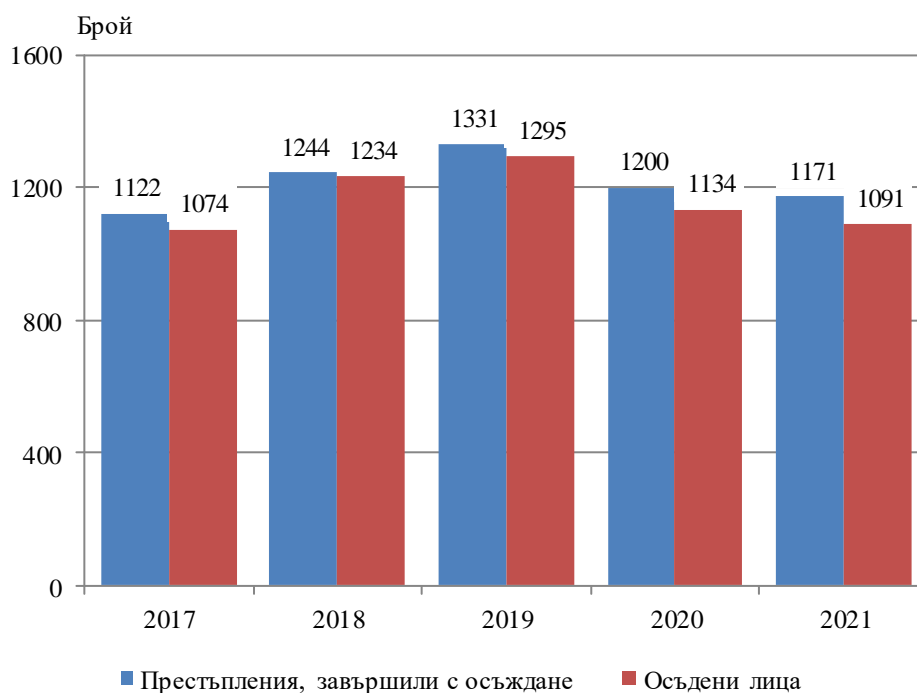
През 2021 г. в съдилищата на територията на област Варна са приключили делата за 1 440 извършени **престъпления**. С осъдителни присъди са приключили делата за 1 171 извършени престъпления. От тях за 620 престъпления - с ефективно осъждане, а за 551 - с условно осъждане. Делата за 14 престъпления са били прекратени, за 37 са завършили с оправдаване, а за 218 - с освобождаване от наказание.

През 2021 г. в област Варна **обвиняеми** са били 1 367 лица, от които:

- ефективно осъдени са 553 лица, или 40.4% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 538 лица (39.4%);
- освободени от наказателна отговорност са 224 лица (16.4%);
- оправдани са 40 обвиняеми лица (2.9%);
- прекратени са делата на 12 лица (0.9%).

Броят на **осъдените лица** с влезли в сила присъди в област Варна през 2021 г. е 1 091. От тях осъдените непълнолетни лица (14 – 17 години) са 23 (2.1%).

**Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица
в област Варна през периода 2017 - 2021 година**

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2021 г. най-голям е броят на **общоопасните престъпления** - 602, или 51.4% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителни присъди. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 540, или 49.5% от общия брой на осъдените лица. В структурата на общоопасните престъпления най-голям е броят на *престъпленията по транспорта и съобщенията* - 370, или 61.5% от общия брой на общоопасните престъпления. За извършването на този вид престъпления са осъдени 326 лица, или 60.4% от осъдените за извършени общоопасни престъпления.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане през 2021 г., са тези **против собствеността**. С осъдителна присъда са приключили делата за 327 извършени престъпления (27.9% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 353 лица, или 32.3% от общия брой на осъдените през 2021 година. Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите* на имущество със 74.6% относителен дял от престъпленията против собствеността и 20.8% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане. С осъдителна присъда са приключили делата за 244 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 264.

Престъпления против личността³

През 2021 г. са наказани 78 **престъпления против личността** (6.7% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 61 лица, или 5.6% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината. Сред престъпленията против личността най-много са причинените *телесни повреди*, като с осъдителна присъда са завършили делата за 38 престъпления. Броят на осъдените лица за извършването на този вид престъпления е 33.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2021 г. са осъдени за извършването на:

- документни престъпления - 40 лица (3.7% от всички осъдени);
- престъпления против стопанството - 34 лица (3.1%);
- престъпления против брака, семейството и младежта - 25 лица (2.3%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 19 лица (1.7%);
- престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - 11 лица (1.0%);
- престъпления против правата на гражданите - 4 лица (0.4%);
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система - 4 лица (0.4%).

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

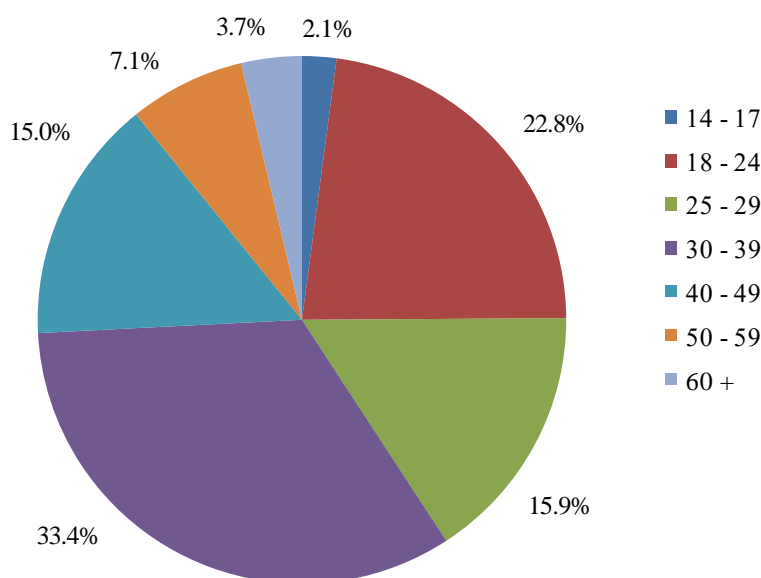
³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2021 г. лица по пол и възраст е следното:

- Броят на осъдените мъже е 1 010, или 92.6% от общия брой на осъдените лица. Най-голям е дялът на мъжете с влязла в сила присъда във възрастовата група 30 - 39 години - 33.8% от общия брой на осъдените мъже;
- Осъдените жени са 81 (7.4%).

Фиг. 2. Структура на осъдените лица в област Варна през 2021 г. по възраст

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2021 г. те са 856, или 78.5% от общия брой на осъдените лица. Най-висок е относителния дял на лишените от свобода за срок до 6 месеца (57.1%) и от 6 месеца до 1 година - 27.2% от всички осъдени на лишаване от свобода.

Наказанието *пробация* е наложено на 135 лица (12.4% от всички осъдени), *глоба* - на 95 лица (8.7%), а *обществено порицание* - на 5 лица (0.4%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, **е наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).